

միւսը անմիջապէս յատակի վերա, — կարող է շատ լաւ ծառայել ամեն տեսակ բնակարանների օդափոխման համար տարվան մեծ մասը այն է զարնան, ամառը և աշնան թէ դիշեր և թէ ցերեկ:

Խորհուրդ եմ տալիս այս ի նկատի ունենալ այն պարոններին, որոնց հարկ է գիտենալ, մանաւանդ նոցա, որոնց ձեռին են ուսումնարանների, կրթօղական աների, հիւանդանոցների և ուրիշ շինութիւնները: Արծու՛մ եմ թէ խնդիրը արժէ որ նոքա իւրանց բարձր ուշք դարձնեն սորան:

Ինձ մնումէ դարձեալ քննել օդափոխման եղանակը այն դէպքում, երբ արտաքին և ներքին օդի մէջ նշանաւոր տարբերութիւն կայ, որ լինումէ ձմեռը: Բայց որովհետեւ օդափոխումն այս դէպքում կապակցութիւն է ստանում տուն տաքացներու խնդրի հետ, ուստի այս խնդրի մասին միւս անգամ առանձին կխօսեմ:

Ս. Սոբէփանէ:

ՁԵՓԻՒՌ ԼԱՅՐԵՆԻ,

Մինչդեռ Արշալոյս ոսկեայ իւր գունով
Նոր էր զարդարել թէ դաշտ՝ թէ ձորեր,
Ձեփիւռն կը հնչէր նոցա վերայով,
Որ կեանք աշխարհին կարծես կափռեր:
Սրտիկս լցուած յայնժամ բիւր ցաւով
Վապուտակ երկնից աստեղց պէս անթիւ,
Հազարմէկ խոկմունք պէսպէս մտքերով,
Վանցնէին, կանցնեն, չկայ սոցա զին:
Խեղճիս աչքերէն արցունքներ շիթեր
Վազելով լռիկ՝ թարգման խոր ցաւիս,

Տխուր ու տրտում անցեալ պատկերներ,
Բերէր իմ հանդէպ, բաղտաղուրկ ազգիս:
Ո՛քաղցրիկ զեփիւռ, օտարին գարուն,
Քանզի պատել է նոցա փառաց շուք,
Իսկ ապաբաղդիս սիրտն է լի արիւն:
Ուր միայն տիրէ ձմնան ցուրտ ու բուք,
Վճիտ քաղցրահամ ու սառն աղբիւրներ
Խոխոջան, սահեն դէպ սիրուն դաշտեր,
Մանիշակ, շուշան, վարդենիք, սօսիք,
Թո՛ղ դու այս պատկեր, զեփիւռ քաղրասիգ,
Անցիր ու գնա շուտով Շաւարշան,
Սուրբ են այս տեղի ծաղիկ ու գետին:
Քանզի պահուած են քաջեր Հայկական,
Ի սէր Ազգութեան և սուրբ Կրօնին:
Սիրոէ կենսատու քոյ անուշիկ հով,
Ուստի պիտ ծաղկին անմահ Վարդաններ,
Տուր նոցա կիզուած սրտից անուշ զով,
Որոց կենդանի մնան անուններ:
Այն տեղ և Տղմուտ հեղիկ սահանքով
Սահի, ընթանայ թաւալի յառաջ,
Տխուր ծփանքէն աղեկէզ ձայնով
Անմահ քաջեր կելլեն բիւր թառաչ,
Երբ դու յանմտաց Հայկեան յիշատակ—
Յուարայր հասնիս, զեփիւռ իմ քաղցրիկ,
Այրի Տղմուտին մինչդեռ անխօսնակ
Երեսոյն անցնիս ալեաց մէջ լռիկ:
Տուր դու իմ համբոյր, համբոյր ըղձարուղիս,
Ուր քաջաց արիւն թողու դեռ նշան:
Ուր սուրբ քաջ Վարդան պսակն յիւր գլուխ
Նայէ Հայերուն ու դէպ Շաւարշան
Սօսեաց զեղատես թուփերու մըջն
Հնչէ երգաձայն Ձեփիւռ իմ սիրուն,
Հնչէ Հայ քաջաց շիրմաց վերայէն:
Հնչէ իմ հոգեակ՝ իմ սէր սիրասուն:
Այդպէս անհամար յիշատակ քաջաց
Են, որ խոցոտեն զիմ սիրտ խոր ի խոր,
Գնա դու Ձեփիւռ, Ձեփիւռ հայրենեաց
Հայոց սիրտիւ սրտեր սգաւոր:

ՅՈՒՆԱՆՆԷԱ ՄՈՂԵՂԵԱՆՅ

ՅԱՂԵՄԱՆԴՐԱՊՈՒ: